

OSTRAVAN.CZ

1. Když se na scéně děje nečekané aneb Strašidelná krása baletu Hora v Národním divadle moravskoslezském

17.03.2023 ostravan.cz - Tereza Cigánková

[Odkaz na originál](#)

Výrazná scéna v barvě svěžích jarních listů, která ve své naprosté strohosti dovoluje vyzdvihnout každý detail, ožívá pouze díky tělům tanečnicků a světelnému designu, jemně podporujícímu intenzitu pohybu. Autorem této prostorově-světelné kompozice je další titán divadelního světa, světelný designér Avi Yona "Bambi" Bueno. kterého s Naharinem pojí dlouholetý pracovní i přátelský vztah. Jeho zelený "box", hlavní poznávací atribut Hory, ohraničuje a zároveň otvírá jakousi hrací plochu, na které padají námi zažitá pravidla a která se stává se malířským plátnem pro oslavu fyzických dispozic, originálních obrazů a proměnlivých emocí. Celek dotváří minimalistické kostýmy Eri Nakamury a hudební doprovod Isao Tomity – dobře známé skladby (Faunovo odpoledne, Hvězdné války, Jízda Valkýr) originálně přetvořené tímto japonským průkopníkem elektronické hudby, stály v podstatě u zrodu celé inscenace.

Z inscenace Hora. (Foto: Sergei Gherciu)

Hora dokáže diváka znepokojit především svou intenzitou, ať už v pozitivním, či negativním slova smyslu. Nezáleží, zda tanečnicki zrovna pohybují malíčkem na ruce nebo švihají nohou za hlavu – jsou jako nastartovaná závodní auta, která jsou během vteřiny připravena vyrazit z nuly na sto, i za jejich nejmenším gestem se odehrává tisíc různých věcí. Naharin, který v rámci svých choreografií i svého pohybového jazyka Gaga pracuje s různými pohybovými kvalitami a vrstvami a zkoumá hraniční možnosti lidského těla, si hraje s momentem překvapení a narušováním "řádu".

Už počet tanečnicků – pět mužů a šest žen – předurčuje jistou asymetrii a zároveň nabízí napětí mezi ženským a mužským elementem. Plynulost a perfektní synchron bez varování přechází do (zdánlivého) chaosu, po gradaci přichází uklidnění a gradace nová. Ze skupin se vydělují jednotlivci a spojují se znovu v duetech či nových uskupeních, nebo chvíli odpočívají na dlouhé lavici, která se táhne celým horizontem jeviště. Jejich pohyby jsou civilní, divné, vtipné, nepřirozené, nebezpečné, ale i elegantní a jasně inspirované baletní technikou. Na scéně se děje nečekané a nepřichází očekávané.

Z inscenace Hora. (Foto: Sergei Gherciu)

V čem však tkví strašidelná krása této inscenace? Možná právě v onom neustálém balancování mezi oškliivostí (či děsivostí) a krásou i v relativizaci toho, co vlastně za krásné považujeme. Možná v rozporu mezi maximálními nároky, které choreografie na tanečnický klade, a zjištěním, že bezesbytku pramení z opravdové, živelné a ničím nespoutané radosti z tance.

Premiérové obsazení podalo maximální výkon – jejich soustředění a bezpochyby i vědomí toho, jak výjimečného díla jsou součástí, vytvořilo na jevišti i v hledišti speciální atmosféru. Každý z jedenácti interpretů dostal příležitost vložit do choreografie kus sebe samého a cíleně zkoumat a objevovat své fyzické i interpretační možnosti, zároveň se tanečnickům podařilo propojit v jeden organický celek a citlivě na sebe reagovat. Strávit šedesát minut nepřetržitě na jevišti je další výzvou, se kterou si museli členové baletního souboru poradit, zvládli to však dle mého na výbornou. Samozřejmě, nabízí se srovnání se souborem Batsheva Dance Company, který s Naharinem pracuje denně a jeho styl už má takzvaně v krvi. A jistě bychom si mohli představit těla ještě flexibilnější, rychlejší nebo preciznější – ale tuto hranici lze posouvat donekonečna. Z jedenáctky technicky kvalitních výkonů si dovolím zvýraznit úžasnou plasticitu těla Shino Sakurado a uhrančivý projev nové tváře ostravského souboru, Patryka Zamojského.

Z inscenace Hora. (Foto: Sergei Gherciu)

Hora je taneční dobrodružství a skrývá v sobě mnoho vrstev: Je na každém z nás, které z nich uvidíme nebo spíše budeme chtít vidět. Zdá se, že ostravské publikum je dobrodružstvím otevřené a na premiéře odměnilo tanečnický i tvůrce potleskem ve stoje. Doufejme, že jeho přízeň a nadšení z přílivu světové tvorby nepoleví a Hora zažije ještě mnoho takových ovací. A těm, kteří by snad ze znepokojivého zeleného světa měli obavy, by mohla pomoci věta, jež často zaslechneme během lekcí Gaga: "Neberme to (a sebe) tak vážně."

URL | <https://www.ostravan.cz/78425/kdyz-se-na-scene-deje-necekane-aneb-strasidelna-krasa-baletu-hora-v-narodnim-divadle-moravskoslezskem/>[« zpět na začátek](#)